

Organ:

Rada Gminy Bralin
Rynek 3, 63-640 Bralin

SKARGA

Na podstawie art. 63 Konstytucji RP oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, lub na mocy interpretacji urzędników w ramach dyspozycji art. 222 Kpa, składam skargę na Wójta Gminy Bralin, w związku z niewykonywaniem przez niego czynności nakazanych prawem, polegających na zapewnieniu dostępu do danych przestrzennych dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym:

- art. 67a-67c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.),
- ustawą z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 214),
- Rozporządzeniem Komisji Europejskiej (UE) NR 1088/2010 z dnia 23 listopada 2010 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 976/2009 w zakresie usług pobierania i usług przekształcania,
- rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. 2020 r. poz. 1916).

Uzasadnienie

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz niektórych innych ustaw zmieniając treść ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wprowadziła między innymi z dniem **31.10.2020 r.** (a więc ponad dwa lata temu !!!) **obowiązek nieodpłatnego udostępniania przez gminy danych przestrzennych tworzonych dla aktów planowania przestrzennego uchwalanych od tego dnia, za pośrednictwem usług danych przestrzennych, w tym usługi pobierania**, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej. **Od dnia 31.10.2022 r. obowiązek ten dotyczy wszystkich obowiązujących na terenie gminy aktów planowania przestrzennego.**

Z informacjami dotyczącymi usług danych przestrzennych można zapoznać się na stronach **Departamentu Architektury Informacyjnej Państwa w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów**, gdzie m.in. zamieszczono artykuł pt.: **“Standardy Danych i Usług Danych Przestrzennych”**, który jest dostępny pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/ia/standardy-danych-i-uslug-danych-przestrzennych>.

Opisując ww. obowiązek w sposób najbardziej zwięzły, można powiedzieć, że polega on na tym, aby każdy zainteresowany mógł pobrać na swój komputer kopię zbioru danych przestrzennych utworzonych dla aktów planowania przestrzennego (APP) oraz, gdy jest to wykonalne, miał zapewniony bezpośredni dostęp do tego zbioru, czyli pobierał ten zbiór online, co w praktyce oznacza dostęp do najaktualniejszej wersji zbioru. Jest to o tyle ważne dla osób i instytucji zajmujących się analizą danych, iż zbiory i dane nieustannie podlegają aktualizowaniu, i tylko dostęp online (czyli bezpośredni dostęp) umożliwia analizowanie zawsze aktualnych danych, bez konieczności pobierania na swój komputer zbioru oraz weryfikowania czy i w jakim stopniu zmienił się on w stosunku do poprzedniej wersji. Bezpośredni dostęp do zbioru danych przestrzennych APP zapewniony zostaje poprzez raz pobrany z *Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych* adres URL usługi pobierania. Adres ten, podobnie jak adresy pozostałych wymaganych usług sieciowych (wyszukiwania i przeglądania), Organ zgłasza do *Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych* prowadzonej przez Głównego Geodetę Kraju. Zgłoszenia dokonuje się zgodnie ze wzorem stanowiącym Załącznik do rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 28 listopada 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych objętych infrastrukturą informacji przestrzennej. Widniejący na *Ewidencji* adres usługi pobierania powinien umożliwiać *“pobieranie kopii zbiorów lub ich części oraz, gdy jest to wykonalne, bezpośredni dostęp do tych zbiorów”* (art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej).

Zakres danych przestrzennych, które należy utworzyć, aktualizować i udostępnić (za pośrednictwem usług sieciowych), określa *rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego* (Dz. U. 2020 r. poz. 1916). W § 3 ust 2 mowa jest, że *“w zbiorze danych przestrzennych gromadzi się dane o następujących obiektach przestrzennych: 1) akcie planowania przestrzennego, (...) 2) rysunku aktu planowania przestrzennego, (...) 3) dokumencie powiązany z aktem planowania przestrzennego”*.

Natomiast zgodnie ze stanem faktycznym, w *Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych* widnieją obecnie dwa adresy usług pobierania (WFS i ATOM) dotyczące zbioru danych przestrzennych dla miejscowych planów Gminy Bralin, z których żaden nie zapewnia bezpośredniego dostępu do zbioru zawierającego wymagane obowiązującymi przepisami prawa trzy obiekty przestrzenne (*akt planowania przestrzennego, rysunek aktu planowania przestrzennego oraz dokument powiązany z aktem planowania przestrzennego*).

2. W tym miejscu należy dodać, że przy analogicznym sposobie udostępniania danych przestrzennych przez Gminę Zator, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 9 listopada 2022 r. (sygn. akt II SAB/Kr 198/22) stwierdził że Burmistrz Zatora dopuszczył się bezczynności polegającej na zapewnieniu prawidłowego dostępu do danych przestrzennych z zakresu "zagospodarowania przestrzennego" (wyrok pod linkiem: <https://www.dropbox.com/s/3cnz6yiz505s6lk/II%20SAB%20Kr%20198.22%20-%20Wyrok%20z%20dn.%2009.11.2022r..pdf?dl=0>).

3. Opisana sytuacja w praktyce oznacza wydatkowanie środków publicznych na zapewnienie dostępu do danych przestrzennych niespełniających wymagań przepisów prawa obowiązujących od ponad dwóch lat. Wydaje się to całkowicie niezrozumiałe.

Z korespondencji, którą przeprowadziłam w tej sprawie z Organem, rodzi się pytanie: na co zostały wydane pieniądze publiczne i dlaczego nie wyegzekwowano od wykonawcy usługi zgodnej z obowiązującymi przepisami. Co więcej, odpowiedzi, których udzielał mi Organ, wykorzystując argumentację wykonawcy, zawierały stwierdzenia wprost niezgodne z przepisami. Sytuacja ta może wskazywać na brak wiedzy merytorycznej wśród pracowników urzędu.

W tej sprawie rodzą się także inne pytania: jakie koszty zostały poniesione do tej pory na prowadzenie zbiorów i usług danych przestrzennych dotyczących aktów planowania przestrzennego oraz czy były to wydatki współfinansowane z funduszy UE.

W tym miejscu warto dodać, że narzędzia do prowadzenia i udostępniania zbiorów danych przestrzennych z tego tematu są dostępne na rynku już za około 2,5 tys. zł.

4. Należy także zauważyć, że opisane wyżej działania ograniczają dostęp do informacji publicznej utrudniając działania potencjalnym inwestorom z terenu co najmniej Unii Europejskiej, gdyż mamy tu do czynienia z udostępnianiem danych w sposób jednolity w ramach UE. Sytuacja ta dodatkowo naraża gminę na ryzyko odszkodowań w związku z naruszeniem praw majątkowych osób zainteresowanych dostępem do tych danych.

5. Jednocześnie informuję, iż zgodnie z Art. 105 Kpa, jeżeli Organ naprawi obecną sytuację poprzez zapewnienie dostępu do danych przestrzennych dotyczących aktów planowania przestrzennego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz gdy nie będzie to sprzeczne z interesem społecznym, jestem skłonna wystąpić o umorzenie postępowania.